

Pla d'actuació per prevenir els efectes de les onades de calor sobre la salut (POCS 2020)

Full informatiu núm. 4

28 d'agost de 2020

Direcció i coordinació:

Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública, Agència de Salut Pública de Catalunya
Servei Català de la Salut

Elaboració:

Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública, Agència de Salut Pública de Catalunya

Participació:

Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT)
Servei Català de la Salut (CatSalut)
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
Departament d'Interior
Servei Meteorològic de Catalunya (SMC)
Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM)
Institut Català de la Salut (ICS)
Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB)
Servei de Salut Pública de la Diputació de Barcelona
Associació Catalana de Municipis (ACM)
Federació de Municipis de Catalunya (FMC)
Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya (CCFC)
Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC)
ConSORCI de Salut i Social de Catalunya (CSC)
Unió Catalana d'Hospitals
ConSORCI de Serveis Socials de Barcelona (CSSB)
Creu Roja
Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

Alguns drets reservats

© 2020 Generalitat de Catalunya. Departament de Salut

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar al web de [Creative Commons](https://creativecommons.org/).

Assessorament lingüístic:

Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut

URL:

http://salutpublica.gencat.cat/web/.content/minisite/aspcat/vigilancia_salut_publica/01vigilancia_prevencio_i_control/POCS/POCS_cat_full_info.pdf

Introducció

L'any 2004 el Departament de Salut va posar en marxa per primera vegada el Pla d'actuació per prevenir els efectes de les onades de calor sobre la salut (POCS), després de l'increment de mortalitat produït per les intenses temperatures de l'estiu de 2003 que van afectar Catalunya i la major part dels països europeus. Aquest Pla, en el qual participen departaments i organismes diversos i és coordinat per la Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública de l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT), es posa en funcionament cada any i es manté actiu durant els mesos de més calor.

L'any 2020 es dona un escenari molt diferent arran de la pandèmia de COVID-19 que ocupa gran part de l'activitat de salut pública i, per tant, no s'han publicat els fulls informatius setmanals com és habitual, encara que el POCS va entrar en funcionament tal com s'esdevé cada temporada. No obstant, atès que l'última setmana de juliol es van produir diversos avisos de situació meteorològica de perill i es van notificar casos de cop de calor, es va iniciar la publicació dels fulls informatius per tal de difondre la informació corresponent.

Objectius

Els objectius del POCS són els següents:

- Predir amb la màxima anticipació que permetin els mitjans tècnics les possibles situacions meteorològiques de risc.
- Minimitzar els efectes negatius de les onades de calor sobre la salut de la població de Catalunya, especialment de les persones més vulnerables: gent gran (especialment de més de 75 anys), nadons, persones amb discapacitats físiques o psíquiques que tenen limitada la seva autocura, persones amb malalties cròniques, persones que viuen soles, persones amb condicions socials precàries, pacients que prenen medicació que actua sobre el sistema nerviós

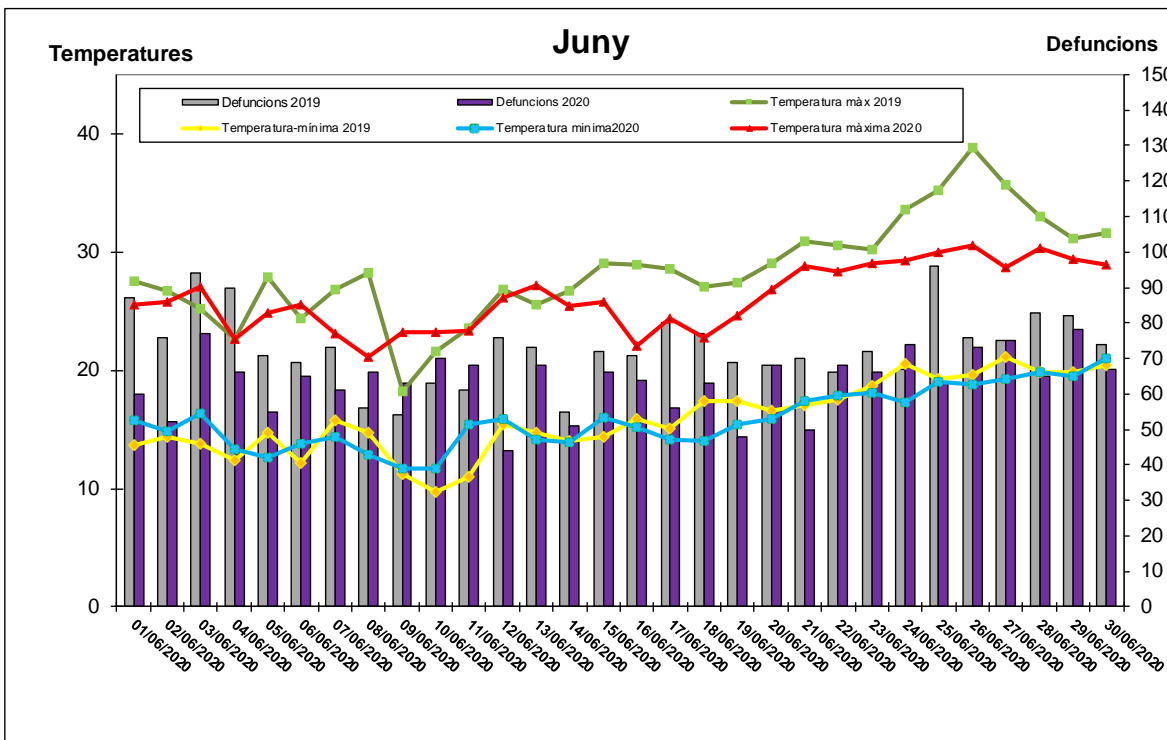
central, persones que realitzen una activitat física intensa o aquelles que han de romandre a l'aire lliure o fer-hi activitat física (incloses les activitats laborals).

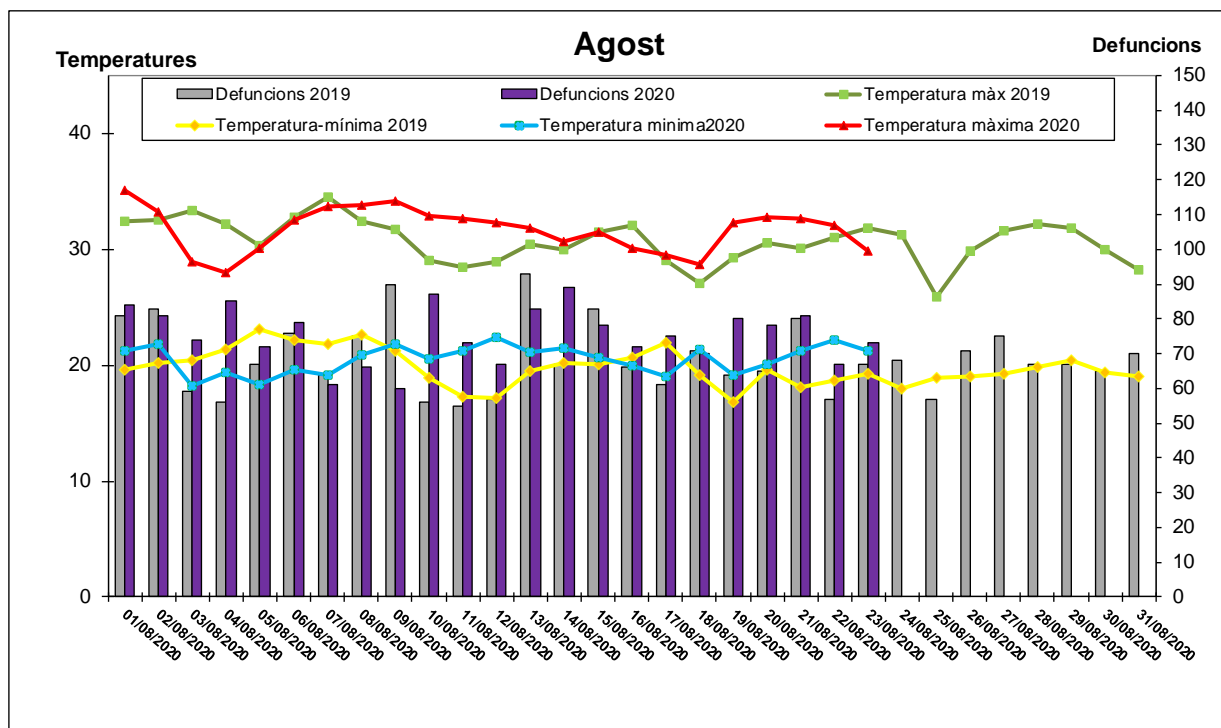
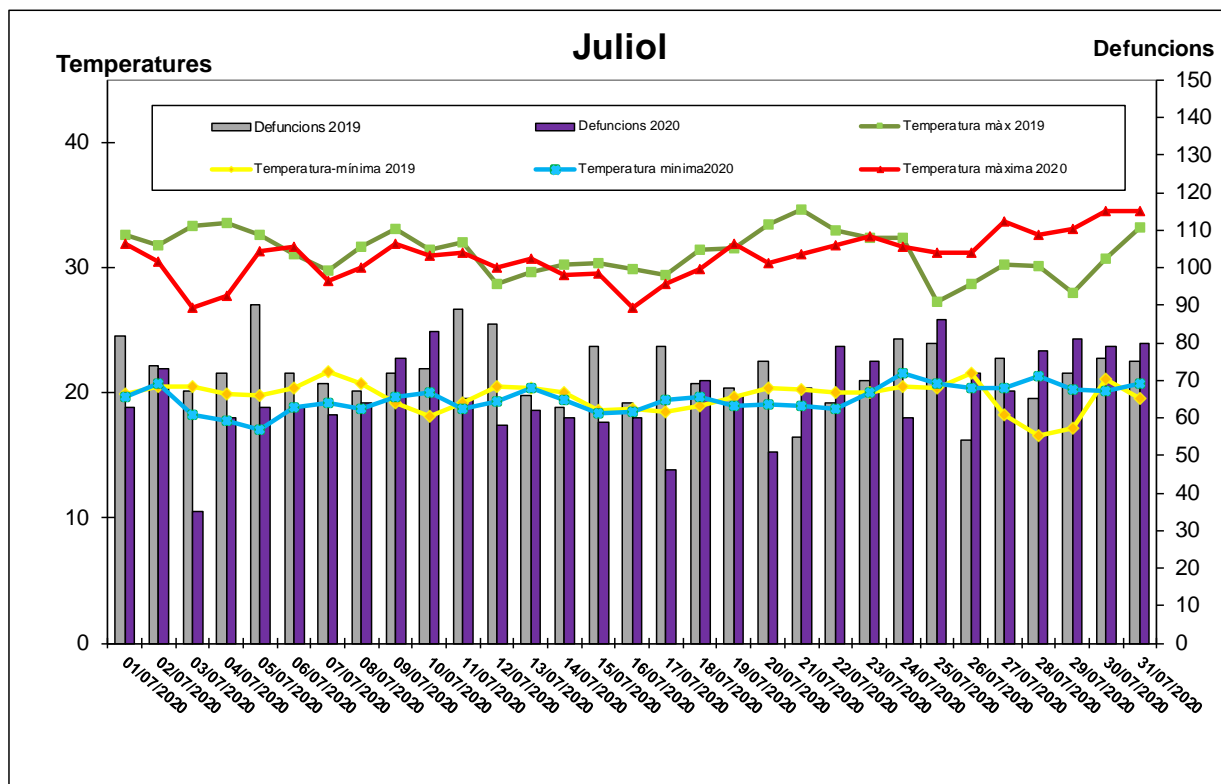
- Coordinar les mesures i els recursos existents a Catalunya per fer front a la possible onada de calor.

Recull de temperatures i del nombre de defuncions diàries

Des del dia 1 de juny a la Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública (SGVRESP) diàriament es registren les temperatures de deu ciutats de Catalunya: Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Manresa, Mataró, Santa Coloma de Gramenet, Sabadell, Terrassa, Girona, Lleida i Tarragona, així com el nombre de les defuncions proporcionat per les funeràries dels mateixos deu municipis (gràfic 1). Aquestes dades es comparen amb les de l'any anterior.

Gràfic 1. Distribució de les defuncions i temperatures màximes i mínimes en deu municipis de Catalunya. Anys 2019-2020. Mesos de juny, juliol i agost.

Font: Servei Meteorològic de Catalunya i serveis funeraris dels municipis monitorats.

Recull de dades hospitalàries

El Consorci Sanitari de Barcelona fa un seguiment diari en quatre hospitals sentinella (Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Hospital Clínic, Hospital del Mar i Hospital Vall d'Hebron) de les dades d'èxits, urgències ateses i urgències ingressades, i es comparen amb les dades de l'any previ (gràfic 2).

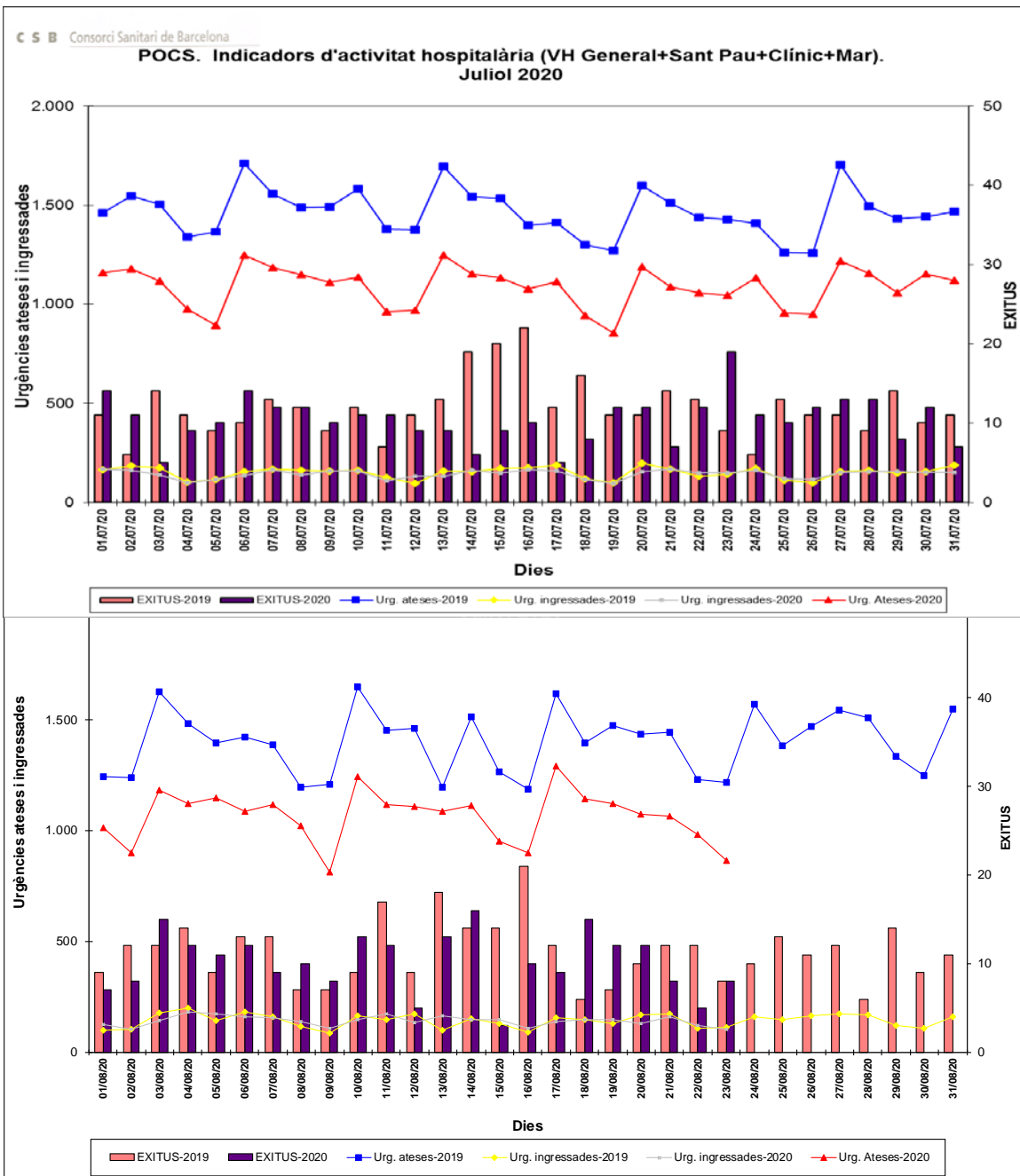
Gràfic 2. Distribució d'èxits, urgències ateses i urgències ingressades als quatre hospitals sentinella. Anys 2019-2020. Mesos de juny, juliol i agost.

C S B Consorci Sanitari de Barcelona

Evolució de l'activitat hospitalària (VH General+Sant Pau+Clínic+Mar)

POCS. 2020 vs 2019

2020	Ateses	Ingressades	Èxits	2019	Ateses	Ingressades	Èxits
Dies	TOTAL	TOTAL	TOTAL	Dies	TOTAL	TOTAL	TOTAL
01/06/2020	906	108	13	03/06/2019	1.653	145	19
02/06/2020	1.044	111	6	04/06/2019	1.559	191	12
03/06/2020	1.119	166	7	05/06/2019	1.565	178	16
04/06/2020	1.037	155	4	06/06/2019	1.478	183	24
05/06/2020	1.069	120	9	07/06/2019	1.572	204	7
06/06/2020	872	99	14	08/06/2019	1.365	151	7
07/06/2020	775	104	10	09/06/2019	1.284	115	9
08/06/2020	1.032	121	14	10/06/2019	1.547	102	9
09/06/2020	1.022	138	13	11/06/2019	1.522	154	5
10/06/2020	1.054	138	5	12/06/2019	1.513	171	12
11/06/2020	1.041	161	12	13/06/2019	1.510	180	10
12/06/2020	1.093	159	7	14/06/2019	1.528	208	10
13/06/2020	891	134	15	15/06/2019	1.355	115	13
14/06/2020	818	113	8	16/06/2019	1.302	94	8
15/06/2020	1.153	151	12	17/06/2019	1.645	160	10
16/06/2020	1.022	147	11	18/06/2019	1.480	149	13
17/06/2020	1.130	153	10	19/06/2019	1.513	163	10
18/06/2020	1.125	152	12	20/06/2019	1.516	185	8
19/06/2020	1.087	136	8	21/06/2019	1.520	208	6

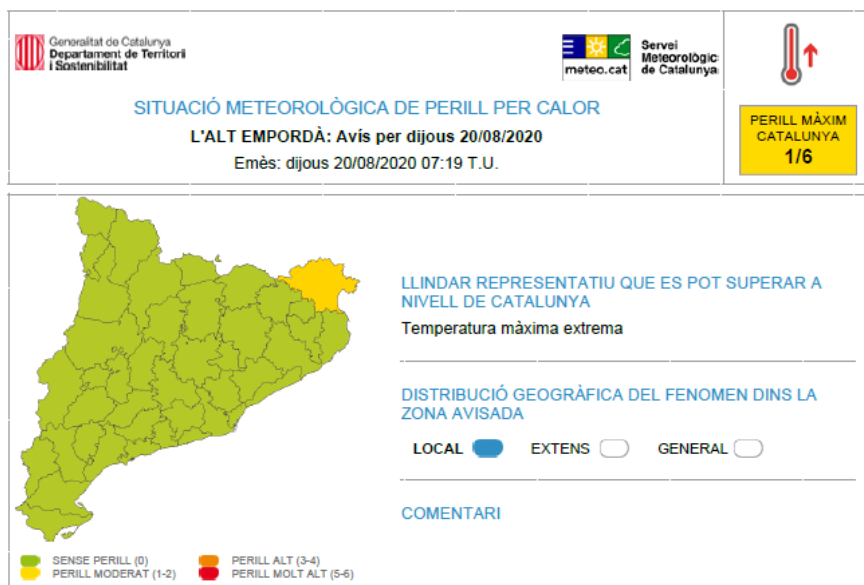
Font: Pla nacional d'urgències de Catalunya (PLANUC).

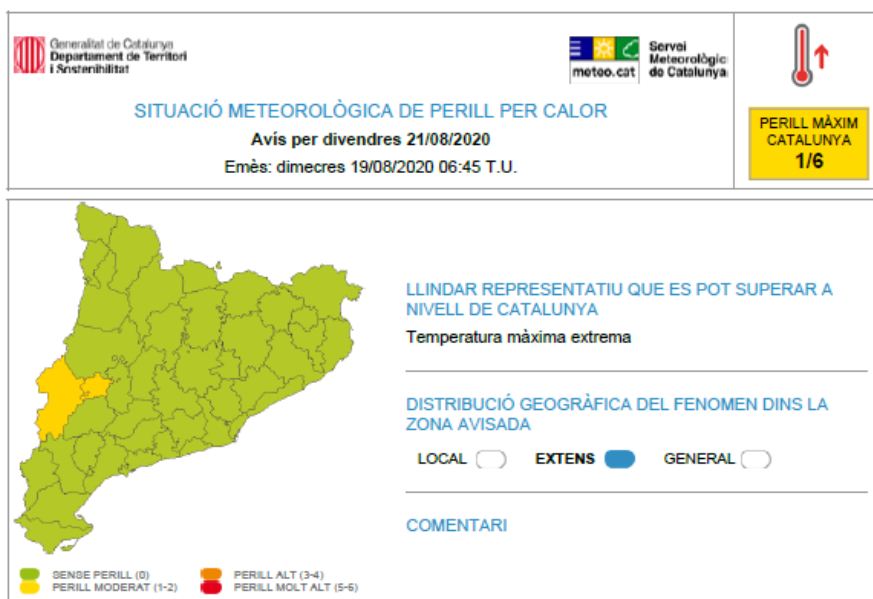
Avisos de perill per calor emesos del 17 al 23 d'agost

Durant la setmana **del 17 al 23 d'agost**, el Servei Meteorològic de Catalunya ha emès els següents avisos de calor per al dia 20 i 21 d'agost a Catalunya.

Figura 1. Avís de temperatura màxima extrema per al dijous 20 d'agost. Va afectar l'Alt Empordà.

Figura 2. Avís de temperatura màxima extrema per al divendres 21 d'agost. Va afectar el Pla d'Urgell i el Segrià.

Figura 3. Finalització de l'avís.

Durant la setmana **del 17 al 23 d'agost** el Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) ha emès diversos avisos de calor. El dia 19 d'agost l'SMC va emetre un avís de temperatura màxima extrema per al divendres 21 d'agost a les comarques del Segrià i el Pla d'Urgell, i el dia 20 va emetre un altre avís de TME pel mateix dia 20 el qual afectava la comarca de l'Alt Empordà (figura 1 i 2). L'Agència de Salut Pública de Catalunya va activar la fase 2 del POCS durant aquells dies. L'episodi es va donar per finalitzat al dia 21 d'agost (figura 3).

Durant aquesta setmana s'ha observat una diferència estadísticament significativa en el nombre de defuncions (mitjana = 74,9) en comparació amb el del mateix període de l'any anterior (mitjana = 65,5) $p < 0,05$.

No s'ha observat una variació significativa en el nombre d'urgències ingressades (mitjana = 142,2) ni en els èxits hospitalaris (mitjana = 9,9) en comparar les dades observades amb les de la mateixa setmana de l'any 2019 (mitjana = 134,5 i 9,6, respectivament). Tanmateix, s'ha observat una disminució estadísticament significativa en les urgències ateses el 2020 (mitjana = 1.077,7) en relació amb la mateixa setmana de 2019 (mitjana = 1.402,7), $p < 0,05$.

Aquesta setmana no s'ha notificat cap **èxitus per cop de calor**.

Enllaços d'interès:

[POCS](#)

meteo.cat

[Minimitzar els efectes negatius de les onades de calor](#)